

Summary

Writer gives a series of faunistic and phaenological notes on various Hymenoptera aculeata. Nests of *Xylocopa violacea* L. are recorded, which species is increasing its territory in Holland.

Andrena florea F. is recorded to be following its host-plant, *Bryonia dioica* Jacq., far from its normal distribution-area.

Literatuur

- AERTS, W., 1949, Die Bienenfauna der Kölner Bucht.
 BENNO, P., 1949. Iets over de phaenologie van onze bijen, in: „In 't voetspoor van Thijsse”, pag. 371 e.v.
 —————, 1951, Bijen, Wespen en Mieren. Naamlijst der Nederlandse soorten (met afzonderlijke uitgebreide literatuurlijst).
 BISCHOFF, H., 1927, Biologie der Hymenopteren.
 HAAN, J. H. H. DE, 1952, De blauwe houtbij „inheems” te Weert, *Natuurhist. Maandbl. Maastr.* 41, no. 12.
 HONORÉ, A. M., 1922, *Bull. Soc. ent. Belg.*, 4: 102.
 MÜLLER, M., 1911, Hymenopt. in Lipara-Gallen, u.s.w. *Ent. Rundsch.* 28, no. 14—15.
 STOECKER, F. K., 1919, Beitrag Kenntnis der Hym. fauna Frankens, *Mitt. Münch. ent. Ges.* 9.
 —————, 1933, Die Bienen Frankens, *Beib. D. ent. Z.* 1932.
 WILCKE, J., 1952, De Nederlandse metselwespen, *De Lev. Natuur*, 55.
 Eindhoven, Noord-Brabantlaan 21.

Resultaten van de kweek van *Pontia daplidice* L. (Zie *Ent. Ber.* 15: 1—3, 1954). De poppen werden gedurende de winter 1953—'54 op verschillende plaatsen overgehouden. Die van de eikweek bleven op zolder, maar die, welke uit buiten gevonden rupsen gekweekt waren, kwamen zowel op het Noorden als op het Zuiden buiten te staan en voor een gedeelte ook op zolder.

De a. o.-poppen hielden zich niet best. Tegen de ontwikkelingsperiode kleurden vele rood en stierven. Slechts 40% leverde de vlinder. De uit de gevonden rupsen gekweekte poppen leden eveneens grote verliezen, doordat in het voorjaar toch nog vele geparasiteerd bleken te zijn door vliegen. Het bleek dus, dat in het najaar van 1953 lang niet alle vliegenmaden naar buiten gekropen waren. Van de in de winter ogenschijnlijk gezonde poppen bleken in het voorjaar nog 37% geparasiteerd te zijn. Van de niet geparasiteerde poppen kwam 83% uit.

Op dezelfde plaatsen werden de poppen van de drie andere witjes bewaard en de percentages van de uitgekomen vlinders waren als volgt: *Pieris brassicae* 89, *P. rapae* 72 en *P. napi* 74, zodat *daplidice* geen gek figuur slaat.

Om een idee te krijgen van de vliegtijd noteerde ik alle ontpoppingsdata. Het bleek, dat *daplidice* tegelijk uitkwam met *brassicae*: van 11 tot 30 Mei.

Natuurlijk werd het terrein, waar de vlinder in 1953 gevlogen had, ook in 1954 regelmatig bezocht. Ik vond echter geen spoor van vlinders of poppen. Toch moeten op de vliegplaats tientallen poppen in het najaar aanwezig geweest zijn. Bij de gekweekte exemplaren scheen alleen het uitkleuringsstadium gevoelig te zijn voor koude. Het is dan ook moeilijk te bedenken, wat de werkelijke oorzaak van de catastrofale slachting in de vrije natuur gedurende de overwintering kan zijn.

N. W. ELFFERICH, Mathenesserdijk 101a, Rotterdam.